

1929. 209

П19046/1-20

н 61/6

УЛДЛ

1934

981062

З М І С Т

Слідами історії . М. Єфетів

Сорочинці - Неро-
новичі . . . . . Б. Поляков

Захист тварин і
рослин . . . . . Я. Вельський

Кроки жовтня . . О. Серафимов

Зелена скарбниця В. Бородкін

Марко в пеклі
(Червоно-завод-
ський театр) . В. Ів.

Родина Ульянових
у Києві . . . . . * * *

Корсунський при-
родничо - крає-
знавчий музей . А. Фещенко

Сторінка гумору—С. Чмельова й
М. Щеглова

Обкладинка роботи
худ. М. Щеглова

БІБЛІОТЕКА НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ
СЛУЖБИ

6176

РІК ВИДАННЯ V

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

№ 1
6-20 січня
1929 року

ВСЕСВІТ

ХАРКІВ,
вулиця Карла
Лібкнехта № 11

Фундатор В. БЛАКИТНИЙ

ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА
БІБЛІОТЕКА К.Д.У.
ІН. № 19046

А. Борисов

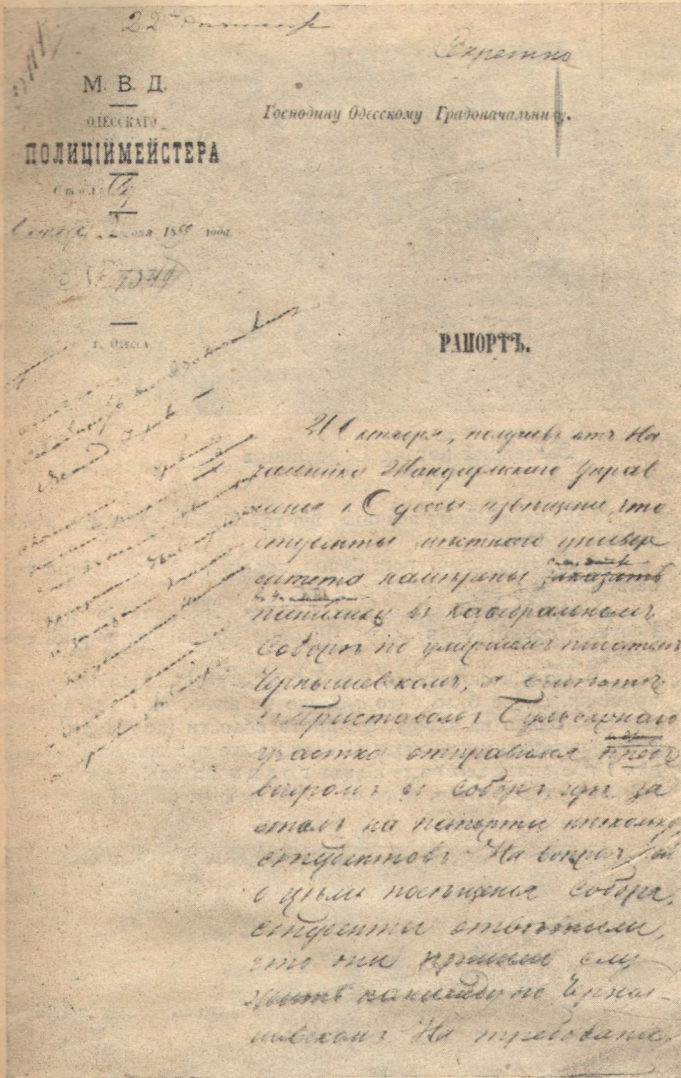
Фото-етюд

ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА
БІБЛІОТЕКА

59

98106

Рапорт одеського поліцмаистра градоначальникові Зеленому

Є і сліди пушкінського заслання в Одесі в 20 роках минулого століття. Це—приватні листи, копійовані царськими агентами, та росписки поета про одержання „прогонних“ грошей на командировку „колежского секретаря А. С. Пушкина“ по різних повітах з завданням збирати відомості про сарану.

Першу невдалу спробу дворянської революції, перший буревісник над головою самодержавства ясно відсвітлено в справах про декабристів,—підпоручника Сухінова, що брав участь у повстанні чернігівського полку, та про братів Булгарів. Усіх їх було заарештовано в маєтках Новоросійського генерал-губернаторства. Тут збереглося і листування про Бестужева-Марлінського, що з заслання на Кавказі подав прохання про полегшення своєї долі до графа Воронцова,

новоросійського генерал-губернатора, що рівночасно був і намісником Кавказу. Багато цікавого є в тих справах і про таємні масонські ложі, що їх в Одесі називали „Понт-Евксинський“ (по-грецькому—Чорне море).

Селянські рухи в епоху кріпацтва, бунти підчас запровадження статутних грамот у маєтках князів Барятинських у Катеринославській губернії та інших, екзекуції над безборонним селянством, потім польське повстання в 1831 і 1869 році, далі революційний рух, що розпочинає бурхливу епоху 70-х років. В документах згадується історичні прізвища і дати, діяльність гуртків „Землі і Воли“, бунтарів Ковальського й Лизогуба, потім українських народників і „Народної Воли“.

За 80-ті роки збереглися цікаві матеріали, справи про розгром „Народної Воли“ в Одесі, про зраду Дегаєва, що орудував в Одесі як провокатор, про ліквідацію гуртка Віри Фігнер, про страту Халтуріна і Желвакова в одеській тюрмі за вбивство військового прокурора Стрельникова на Миколаївському бульварі, справи „про заклоти серед одеських студентів у зв'язку зі смертю письменника Чернишевського“ в 1899 р. і т. д. Крайархів має рідкі екземпляри „Колокола“ за 1864—1867 р. зі статтями Герцена та Огарьова про Чернишевського. Чернишевського засуджено на 7 років каторги й на вічне поселення, і „Іскандер“ пише палку статтю-визнання, закінчуючи його так: „Проклятьє вам, проклятьє, и если возможно, мечь“.

Починає зароджуватися марксистський рух у 90-х роках. В справах проходить уся кипуча діяльність перших с.-д. гуртків в Одесі, організованих Рязановим, Ю. Стекловим та інш. Потім робітничий рух, загальний страйк в Одесі в 1903 р., Потемкинське повстання, липневі дні в порті, жовтневі події, створення першої Ради Робітничих Депутатів, листування з Леніном і Крупською, потім воєнний стан і гульня шаленої реакції.

Рябіють папки справ про арешти, заслання, суди і розстріли. Матеріали судової палати, царської цензури, охранный і жандармського управління відсвітлюють боротьбу рад за владу в період німецької окупації, гетьманщини, петлюрівщини, англо-французької інтервенції і денікінщини. В передреволюційних фондах є й архіви про український рух, є наукові праці, рукописи українською мовою, цілком некривдні для самодержавства і вилучені царською цензурою з преси.

Увікун—„Карта земель или вольностей войска Запорожскаго Низоваго в 1770-х годах“

... Як і чим закінчилось все це—не пам'ятаю...”

Про цю картину Сорочинської трагедії в своїй „відкритому листі Фідонову“ В. Г. Короленко пише так:

„Ледве людина, що ви ж її викликали, розкривала рота, щоб відповісти,— може довести Вам свою повну непричетність до цих подій,— як Ви Вашою, одягнуною в рукавичку, советницькою рукою били його по лицю і передавали Вашим козакам; вони розпочинали катування, валили в скривавлений сніг, били нагаями і рушницями, аж доти нещасна жертва не губила голосу, почувтя її людського вигляду...”

Отак за характеристикою Короленка і слів ветеранів великої революції 5-го року сталося тоді в Сорочинцях.

Тепер здається, давно це було і лише невисокі могили тих селян, що впали в боротьбі з царатом, та рубці на тілі тих, що лишилися в живих, є мовчазними свідками криваво-буйних днів на Гоголівській батьківщині.

Пришов 1917 рік... На окроплених вже кров'ю вулицях і провулках Сорочинець знову кипить бій з батьком Махном, ген. Денікіном, бандами Христенча, Шаповала й іншими.

Про це свідчить велика братська могила проти Райвиконкому біля пам'ятника Гоголя.

Тут же біля пам'ятника поховано і в'язового комісара першого на Україні Радянського Уряду, розстріляного Шаповалом в Сорочинцях тов. Нероновича, іменем якого згідно з постановою ВУЦВК'у і зветься тепер велике містечко.

Багацько з Сорочинець і більшовиків і активних діячів Революції. Кажуть, що ще й зараз відсотків 50, як не 60 — голів Райвиконкомів, секретарів Райкомів КП(б)У в окрузі складають Сорочинці. Чимало працює їх в округовому і навіть всеукраїнському масштабі... А невеличкий біленький будиночок, де наро-

дився Микола Васильович Гоголь, у всі часи історичних подій стоїть і дивиться, грохи похилившись в бік, рамами в'кон на все що робиться навкруги його.

Затишно притулився він у вишневому садочку, недалеко від церкви, побудованої ще гетьманом Данилом Апостолом, досі ще кріпкої. На одній з його стінок меморіяльна дошка з написом:

„Тут 20-го
марта 1809 г.
родився
Н. В. Го-
голь“.

Старовинна церква, збудована гетьманом Данилом Апостолом

і внизу маленькими літерами: „В-Сорочинська Учит. Семинарія“. І більше нічого. Зараз ставиться питання про відкриття невеличкого музею, але поки що нічого немає.

Трохи далі від цього будиночку стоїть двохповерхова—перша в окрузі Селянська поліклініка.

Нащадки гоголівських героїв орють в Сорочинцях трьома тракторами поміщицьку землю і будують для себе водогін, мости, розводять свиней, каракулевих і решетилівської породи овець і засівають свої ниви тепер вже на 80% чистосортним насінням.

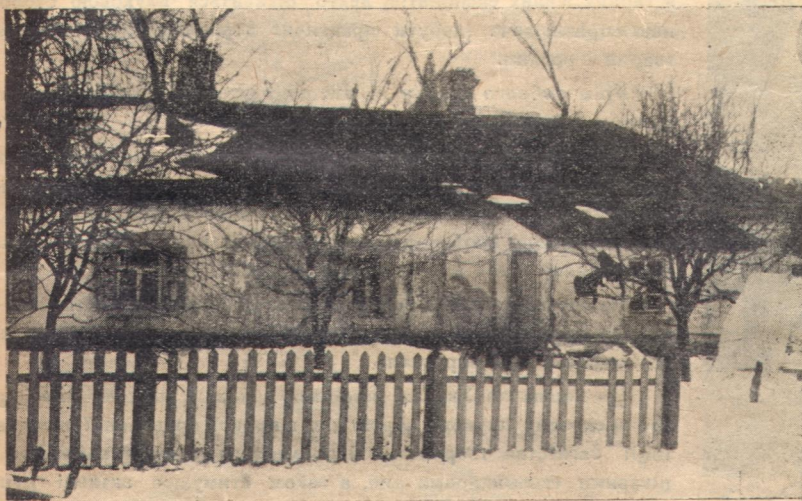
На базарі низка кооперативів.

Трохи далі агро-район і Педтехнікум ім. великого земляка М. В. Гоголя.

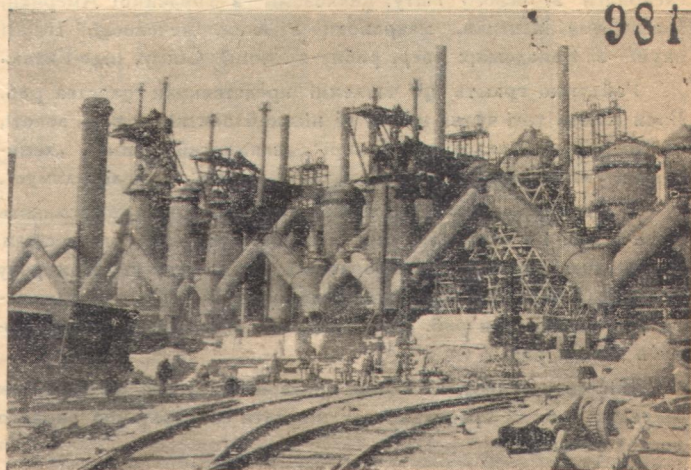
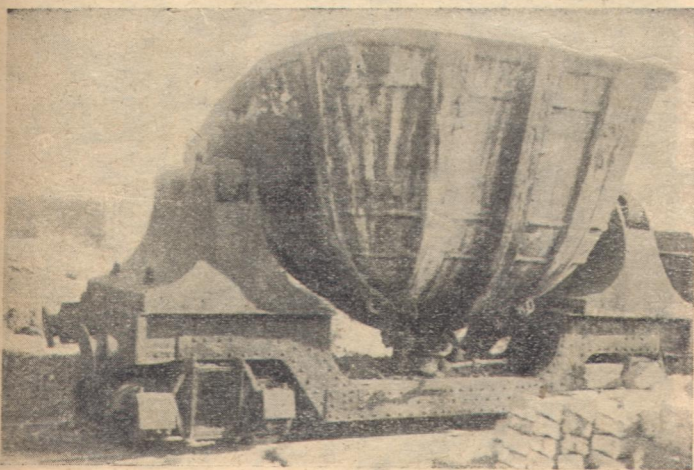
У дворі Райвиконкому водогін і електростанція. Проміння електрики розганяє примари минулих часів і освітлює шлях до нового життя, нового побуту.

Біля Сельбуду, поруч з пам'ятником Ілліча, де переводилась колись Фідоновом розправа — тепер високо здіймаються вгору радіо-антени.

Такі Сорочинці—гоголівські, базарні, міщанські і сучасні, наші, революційні.

Будинок, де народився М. В. Гоголь

Сталінський металургічний завод. Ліворуч — єдиний в СРСР коксогазитель, праворуч — доменний цех сталінського металургічного заводу

ЗАХИСТ ТВАРИН І РОСЛИН

НЕЩОДАВНО О. Вишня наводив у фейлетоні цікавий факт.

На місцях з метою правильного регулювання рибальства видано наказ, що вудкарі мають право вудити рибу лише певної довжини. Витягне рибалка рибку, виміряє сантиметром: відповідає довжиною наказові— кине до кошика, не відповідає— зніме з гачка й пустить до річки. Хай росте.

Що й казати—наказ мудрий! Але не дивлячись на таку адміністративну опіку, риби що раз меншає на Україні. Хижацьких засобів ловів циркулярами, звичайно, не ліквідуєш, поговорить з селянами про рибне господарство, і ви неодмінно почувате, що по багатьох річках, озерах, ставках, де ще недавно було безліч риби, тепер лише кумкають жаби.

На виставці товариства „Охорони тварин і рослин“, що її відкрито в Харківському Центральному Сельбуді, рибному господарству відведено центральне місце.

Виставка перш за все каже, що ми неприпустимо мало уваги надаємо природнім багатствам почасті організації рибних ловів. Тим часом є всі передумови для найширшого налагодження рибного господарства, як для внутрішнього вжитку, так і для експорту.

Молода, порівнюючи, спілка мисливців та рибалок тут на виставці наочно доводить, як слід господарювати й що може дати правильне господарювання. Спілка експлуатує для рибних ловів водяну площу в 2.000 десятин. Спілка дає висновки для

В гушавині лісу

— Я навчився багато дечому,— пише в книзі для відвідувачів селянин, що приїхав сюди з с.-г. артіль ім. Чубаря.

На виставці найрізноманітніші відвідувачі: літні люди й молодь, селяне й робітники, педагоги; дехто просто милується з гарних живих експонатів, дехто цікавиться науковою стороною справи, хоче здобути практичні поради щодо виховання тварин і рослин.

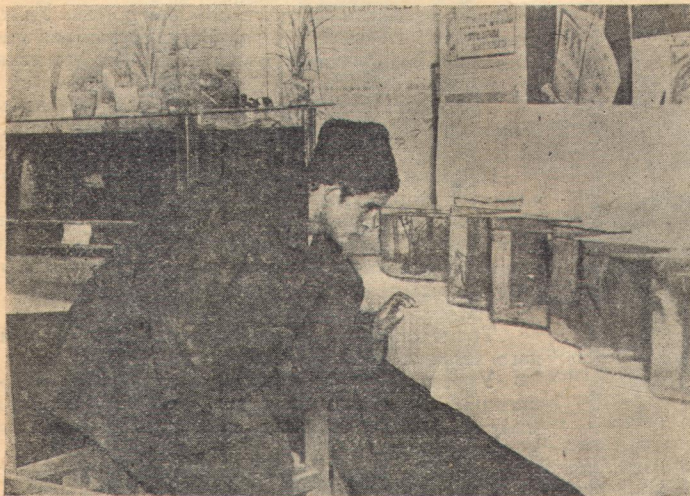
Крім рибного відділу на виставці яскраво показано неприпустиме відношення до тварин і рослин.

Ось куток захисту тварин. Молоді члени товариства охорони „Живраса“ принесли сюди як експонати багато знарядь, що ними б'ють, калічать тварин. На одному з цих „експонатів“ дитячою рукою зроблено напис: „оцим кілком візник умовляв свою коняку везти перевантаженого воза“...

На виставці наші друзі й вороги. Шкідники полів та лісів— всі тут представлені, а знати ворога в лице— це значить далеко успішніше з ним боротися.

Ця перша на Україні виставка цікава і корисна тим, що дає прекрасну наукову зброю для широкої правильної експлуатації багатства тваринного й рослинного світу, ознайомлює з цікавими екземплярами риб, а також стимулює активні групи громадянства до боротьби з варварським поводженням з тваринами, відвідування цієї виставки безперечно дає користь і задоволення.

Я. Вельський

„...риби цікаві, але назви чудернацькі!..“

селянських озер, ставків, річок. Але в численних акваріумах на виставці є не тільки риби нашої фауни. Тут є найцікавіші експонати зі всього світу: циклозоми—з Південної Америки, акселоти з Мексики, макроподи—з Хіни, меченосці, голубі окуні—з Канадських озер, риби—з Японії, Сіаму, Індії-Китаю.

Райдугою грають ці численні представники царства риб. Вони мають такі чудні назви, ці ніжно-блакитні, рожеві, золоті, зелені рибки: „хаплохімус шапірі“, „плямистий гурами“, „хемиграмус-унімінсітіс“, „херос“, „хапло-хроміс“, „каліза-лямус“.

З цих гарних рибок не тільки милуються, на них провадять дуже цікаві і з наукового боку і з чисто утилітарного досвіди. Завідувачеві біологічної лабораторії медінституту Мажарову пощастило через схрещування меченосців із пеціліями одержати нові екземпляри риб. Досвіди довели можливість зміни полу в деяких риб.

Виставка навчає, як можна розводити в нас форелів, як лікувати риб, як правильно організувати експлуатацію рибного господарства.

Не даремно тут так багато одвідувачів селян, що дуже цікавляться виставкою.

Екземпляри тритонів

„На Тульчинщині трапляються випадки, коли товар з кооперативних полиць переходить до приватника, що бере його в три рази дорожче“.

(З газет)

Прихильник кооперації

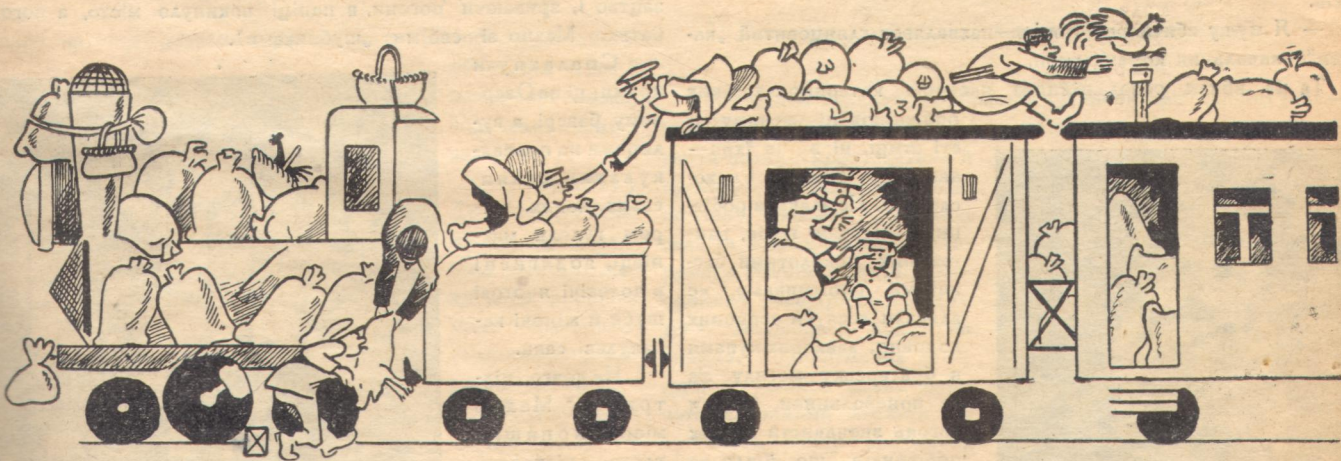
- Ну як тут не проголосити: „Хай живе кооперація!“

Змушені репресії

- Аж ось наш голова за самогонщиків узв'язався!
- Ще б йому не братися, коли він бідолашний на ногах не встоїть!...

„Продуктові походи“

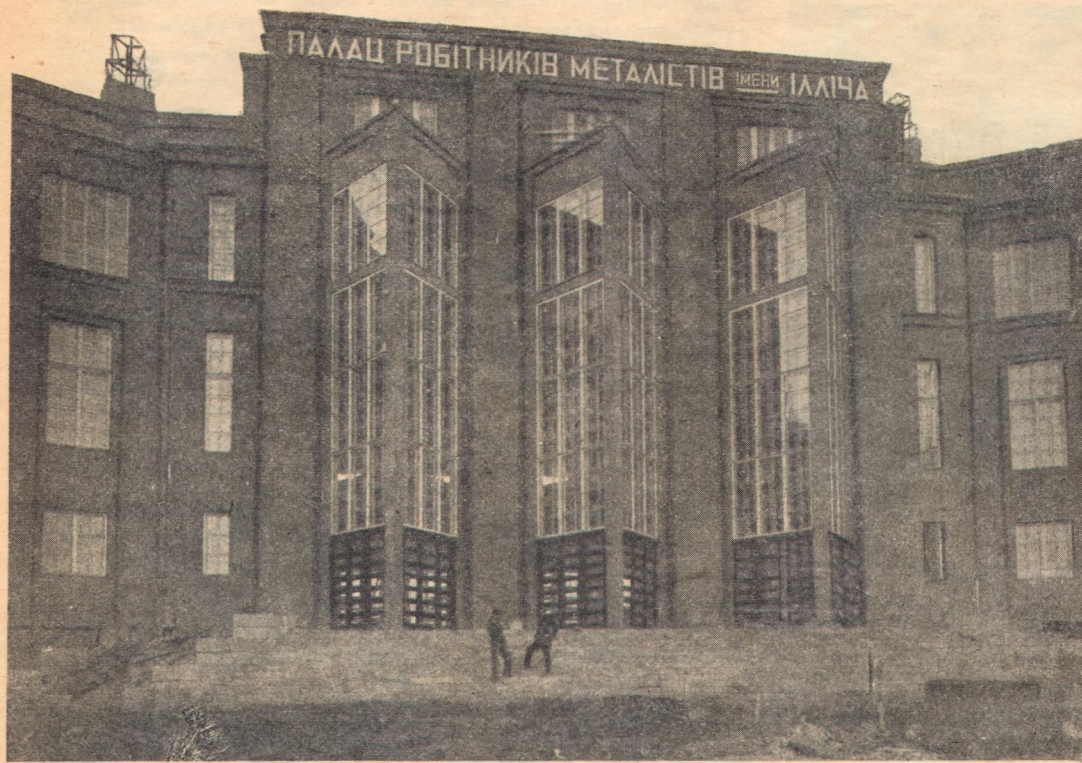

„Серед залізничників спостерігаються великі „продуктові походи“, що набувають загрозливих розмірів“.

(З газет)

„Рес — публіка на колесах, або ж транспорт налагоджується“.

КРОКИ ЖОВТНЯ

Нарис О. Серафімова

НІ ОДНО місто України не зазнало стільки лиха від громадянської війни, як Катеринослав. Рівночасно і різночасно перебувало в Катеринославі 19 влад: були гонористи німці, прийшли вони вкупі з гайдамаками і почали вчити „руську свиню“ покори. Вчили палицями, падали цілі села і розстрілювали робітників. Не переставали скрипіти перекладани шибениць, невтомно душили кати намиленою вірвкою шию робітників.

— Я мушу вбити революцію—нахвалявся гляндовитий „капітен“—начальник комендатури.

Та не вбили революційного настрою катеринославських робітників ні лженджуристи німці, ні зміна їхня—австрійці, маляри і чехословаки. Не злякали робітників десятки возів, вантажених поколотими багнетами робітниками, не злякали десятки червоних домовин, звалених купами в братерську могилу. За те поневольники бачили вогонь зненависти в очах робітників, що йшли за гробами, вони ясно чули шум революційної хвилі в сумних звуках жалібного маршу.

Нарешті заговорили рушниці й кулемети Червоної гвардії... Три дні не вгадав над містом град куль, вулиці вкрилися трупом, кров'ю обгарянились.

вані в контр-розвідці, дзенькало шкло з розбитих вікон, тріщали під у прикладів ворота й огорожі й лунко розскакувалась викинута з вікон

Генерал Шкуро дав волю козацтву в місті...

Враз, несподівано для обивателя, що скорчився від жаху, над зойкнув набій і застогнало повітря від вибуху. За містом, коло цвездаторхтіли кулемети й загарчала трюхдоймівка...

На Катеринослав наступав батько Махно. Заметушилось „хоробрзацтво і, зриваючи погони, в паніці покинуло місто, а його місце батько Махно зі своїми „шубниками“.

Спалахнули крамниці на Озерному базарі, а вулицями на присадкуватих селянських конях вітром гудяли махнівці, зодягнені в чоловічі янотові шуби й жіночі каракулеві саки.

Не довго „підтримав“ Махно місто, прийшла черга „підтримати“ й іншим. Забаглося атаманові Григор'єву подарствувати, та Махно відбив йому охоту. Проте, погостював Григор'єв у Катеринославі одну ніч, заохпивши робітничу

На фоті ліворуч—палац культури дований на кошти металіст

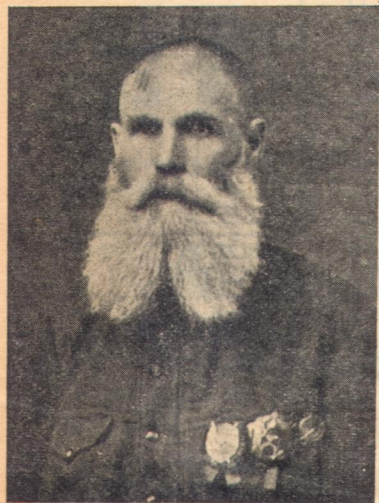
Ревнули гармати...

Подався ворог, дужче нат Червона Гвардія і над Катериносладруге червоний прапор замаєв

Минає декільки часу і зновутить Катеринослав, тремтить від гармат... Хмарою сунули гункінці, йшли на Катеринослав, сючи його тісним залізним кільцемка день одчайдушного опору,—нудся червоний прапор, а на нах буржуазних квартир з'явивсянятий із схованки трюхкольо прапор. Вулицями басували на у шапках на бакир козаки геШкуро.

Ранок найближчого дня після вступив у місто генерал Шкуро зустрів дерева проспекту Карла Маркса обвішані трупами робітників і нарів, а в гостиниці Брістоль офіцерство, розбиваючи чаші і ваючи за голі плечі й груди п туюток і шансонеток шампанське лошувало тости „за єдиную р мую...“

Захлинулось місто криками ментували насилувані козаками церством жінки, стогнали заа

Організатор Червоної Гвардії в Катеринославі, тов. Бондарев; зараз завідує музеєм революції

Кодашня „приймна зала“ Катеринослава

ц культури
и металіст

дуже нат
Катерино
тор замаяв
асу і знову
емтить від
унули гун
инослав, с
ним кільцем
о опору, —
пор, а на
ир з'явивс
трьохколь
сували на
козаки ге

го дня піс
генерал П
кту Карла
обітників і
і Брістоль
очи чаші
й груди п
шампанське
єдиную

го криками
і козаками
чнади заа
щали під у
та з вікон

жаху, над
и. коло цв
сь „хоробр
ого місце

рдонні гості, що оце недавно приїздили до

„Батько“ Катери будинок відпочинку ім. Ілліча“

частину міста і встигли розстріляти за ту ніч до 40 євреїв і спалити кілька будинків.

Мінялася влада, місто переходило з рук до рук... Махно вигнав Григор'єва, білі вигнали Махна, рівночасно в місті в різних кінцях його було три влади. Нарешті червоні вигнали білих, зайнявши місто вже назавжди.

В ту ніч, як відступали білі, затремтіло місто від жахливого вибуху... Відступуючи, білі висадили залізничний міст на Дніпрі.

Підвелася середня ферма мосту, глянула вгору, схилилася набік і стогнучи багатотисячним тягарем своїм впірнула в Дніпрових хвилях.

Стихла й замовкла громадянська війна... Зникла краса Катеринослава, лишилися сумні руїни. Порожні й непривітні западини будинків, знищені вогнем квартали, звані дров'яним голодом і гарматними набоями сквери, сади, огорожі... обилося схожим на кістяк.

ам, у робітничому районі, — Кайдаках, на Амурі і Нижче-Дніпровде чадили сміло в небо димарі, заводи й фабрики, замерло життя. хко, мов на цвинтарі. Застигли домни, перестали шипіти кавпери, и своїми жовтими зубами почала гризти ржа.

* * *

коли робітничка класа стоїть на порозі дванадцятого Жовтня, Дні. і. коло цваський пролетаріат може вже дати звіт з переведеної ним велетен-боти в справі відбудовання зруйнованого господарства, що дісталася спадщина. Не словами, не сухими цифровими звітами, а яскравою во дійсністю.

об'їхавши місто й одвідавши заводи, здивовано запитували:

— Скажіть, у Дніпропетровському була громадянська війна, чи може вона пройшла мимо? Яке красиве місто, який могутній завод!

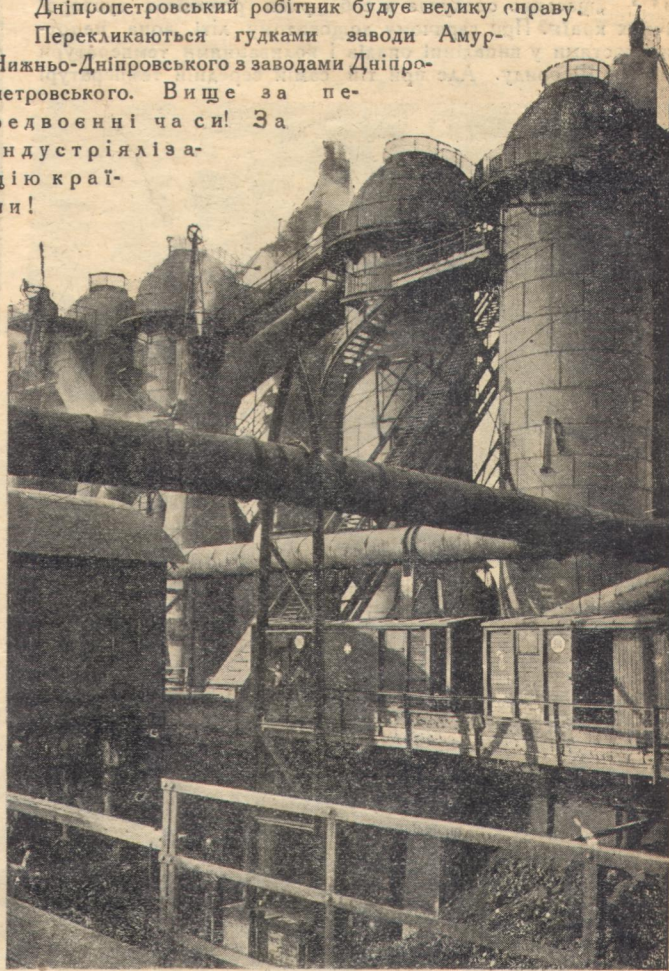
Трудно уявити собі, що всього лише кілька років тому Дніпропетровське мало вигляд кістяка, що удар молота по ковадлі лунав стокротним ехом на заводі, що замість рейок, дроту й цвяхів робітники „майстрували“ за-

пальнички. Нині все минуле лишилося в спогадах, місто йшло за гаслом: вище за передвоєнні часи!

Поступово, одна за одною стали дихати домни й весело дивитися своїм вогненным оком, жваво загомоніли цехи, плає вогнем ротопленого металу „дід Мартин“ (Мартен).

Дніпропетровський робітник будує велику справу.

Перекликаються гудками заводи Амур-Нижньо-Дніпровського з заводами Дніпропетровського. Вище за передвоєнні часи! За індустріалізацію країни!

Поступово, одна за одною стали дихати домни ..

Не тільки в виробництві зробив великий крок вперед робітник Дніпропетровського, а й на шляху культури. Виросли гіганти-палаці профілактики й культури, клуби, будинки відпочинку, виросли робітничі селища з розкішними квартирами, в кожній квартирі радіоприймач, розширилися бібліотеки, збільшився попит на книжку. В робітничих селищах, де колись важко було чотирма кіньми витягти віз з болота, тепер розкинуто сквери, садки, прокладено бр./к. І не впізнати старої передреволюційної Чечелівки та Кайдаків. Зникли хижки, а на їхньому місці виросли трьохповерхові будинки.

Ширшає й міцніє серце, живо б'ється пульс металургічної промисловости, кипить уже робота на Дніпрельстані...

„Батько“ Нестор Махно — його погромну діяльність в Катеринославі пам'ягають добре

ЗЕЛЕНА

Нарис Валентина Бородківа

„НАША південна Колхіда“—писав професор Краснов,—
„щасливо сполучає в собі риси розмаїтах субтро-
пічних країн. При гарячому дощовитому літі вона непра-
вильностями у випадінні опадів і коливаннями температури
нагадує Флориду. Але при тій самій середній температурі

Вадетенська пальма

її зими м'якші, ніж по східних узбереж-
ях суходолів Старо-
го Світу. Це на-
ближає її — зокрема
узгір'я краю, до країн
південної півкулі.
Сухий травень збли-
жує її з західними
Гімалаями, а хмари,
що завжди зависа-
ють майже над мо-
рем, утворюють тут
оточення, характер-
не для гір у тропіках.

Мимоволі зда-
ється, що самий клі-
мат утворено тут,
щоб сприяти впро-
вадженню органіч-
ного світу субтро-
пічних країн земної
кулі. Які ж риси орга-
нічного світу спільні
всім субтропічним країнам? Завдяки теплу й постійній вогкості
гірські породи невпинно вивірюються, коли відсутність морозу й
сухости викликає механічне роздріблення. Тут ви ніде не побачите
грузу, каменистих оголень. У краввиді нема гострих шпилів і
різких абрисів. Все закруглене, важке, сховане в зелені. Камінь
гір згнив, сховався в м'якуші, в товщі глини—продукту його ви-
вітрювання, і там, де цей камінь багатий на залізо, де він ви-
бухова порода,—ця глина разом скидається на червоноземлю, на
латерит тропічних країн.

Рослинність тут більш, ніж де небудь, близька до флори
давно минулих геологічних епох.

Так характеризує відомий вчений і фундатор славетного Ба-
тумського Ботанічного Саду Аджарське узбережжя— країну де ща-
сливо сполучилися умови, що дозволили на невеликому клаптику
землі виплекати справжню живу мапу п'яти частин світу.

Характерні риси природи наших субтропіків—пишна й розма-
їта рослинність, ряснота ліан та інших паразитів, властивих гарячим
країнам, величезні папороті—все це поразкає жителя півночі, що дає
звук до надмірних щедрот природи.

Вадетенські евкаліпти з подібними до ножів листами, що проти
всіх лісових законів стоять шторцом, дивовижні дерева, листя яких
ніби вкрито верствою блискучого лаку, розкидані де-не-де пальми,
густа мережа стелюків, що щільно вкривають землю—в такому

Банановий гай, перевитий ліанами

оточенні роскинувся ботанічний сад, захищений від холодних вітрів
могутньою Аджарською стрілицею.

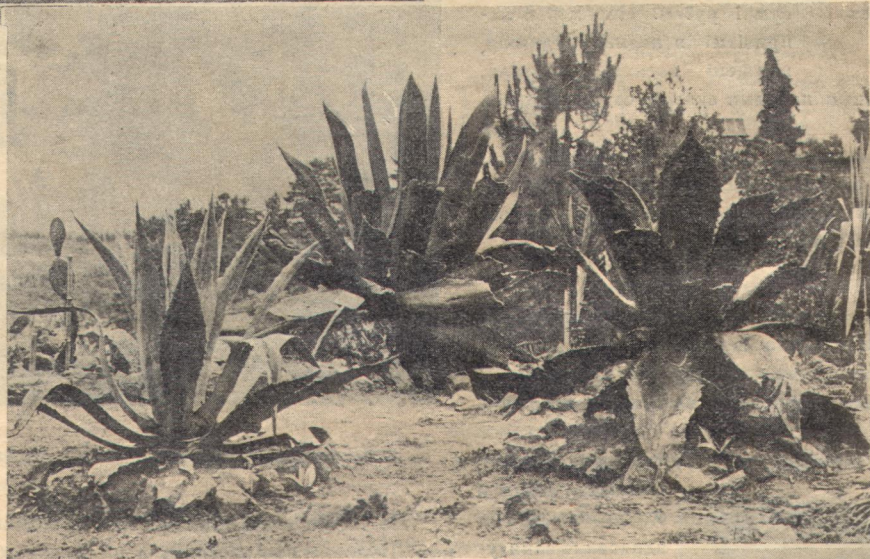
Коли б оглянути цей сад з аероплана, так зникли б окремі дерева
й кущі, але очам показався б чудовий килим, витканий всіма відтін-
ками зеленого коліру від нижнього фісташкового й до соковитої
„французької зелені“. Поблизу ж Батумський сад відкриває очам

одну картину краще за
другу, переносить ман-
дрівника з Японії до Фло-
риди, з Гімалаїв до нової
Зеландії.

В кожному відділі са-
ду репризентовані дивні
рослини далеких країн,
рослини, що майже кожна
з них має які небудь ко-
рисні для людства влас-
тивості.

Багатство рослинних
відмін, зібраних у цій зе-
леній скарбниці, не до-
зволяє навіть перелічити
їх у журнальному нарисі.
Та опис їх і не може дати
уявлення про всю красу
й користь, заховану в
тисячі стовбурів, гілок і
листя.

Блідий відбиток зов-
нішності саду дають наші

Мексиканські агави

Пампаська трава

фотографії. Спробуймо-ж на кількох прикладах показати, що за
дари ховають у собі його мешканці.

В японському відділі є дерева, що дають чорний лак, сало для свічок або мило. Америка дарує нам ріжковець з содовими стручками, амвровці з технічною смолою, камелію, що нею перфумують чай. Австралійські евкаліпти дають корисну олію, Нова Зеландія—гарний льон, Гімалаї—пальми з їстівними плодами. Бульби полінезійського таро, що визначається великими серцюватими листами, правлять за головну їжу тубільців, сік евкомії використовують для добування кавчуку; в корі австралійських акацій міститься 25% гербників.

Навіть такий короткий перелік показує, що багатства, зібрані в Батумському саді, на правду незлічені. От чому лабораторія цього єдиного свого роду наукового закладу пильно вивчає корисні властивості чужоземних рослин, що їх гарно прищеплюють у наших умовах. Як приклад можна вказати на дослідження рослин, що дають ароматичні олії для нашої перфумерної промисловості. Гектар пахучої герані дає на рік коло

5.000 крб. гуртового прибутку, що значно перевищує дохід зернових культур.

Австралійські акації, що про них зауважено вище, можуть нарівні з сибірським баданом визволити нас від довозу з кордону чинбарних матерій і лабораторія вже виготувала першу партію дубила з кори цих акацій. Евкаліпт добре прислужить, щоб висушувати малярійні місцевості, бо його вертикальні листя не дає тіни.

Тепер, коли в нас зима вже готується заступити осінь, в Батумському саді досягають мандарини й рожевіди ароматичні квіти. В гостинному кліматі Південної колхиди ані день не зупиняється велика робота коло збагачення нашої флори корисними гостями далеких земель.

Один з найкращих куточків нашого Союзу, що завжди приваблював туристів з віддалених місцевостей, набуває тепер великого значіння, як насадник прибуткових рослин.

РОДИНА УЛЬЯНОВИХ У КИЇВІ

Будинок у Києві, де в 1903—04 р.р. жила родина Ульянових. Вікна їхньої квартири відзначені хрестиками

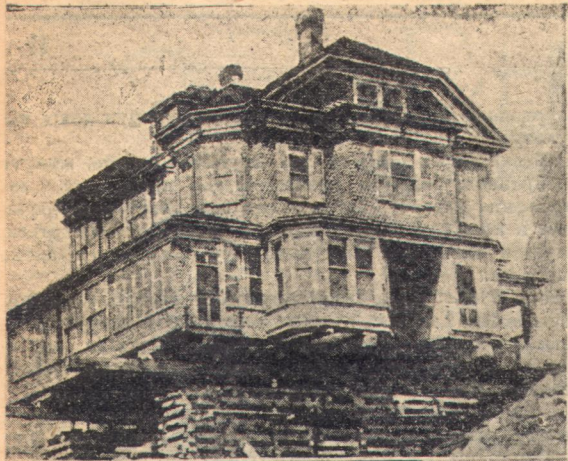
В київському Іспарті є відомості, що в 1903—04 роках родичі Володимира Ілліча — Ульянови, перебували в Києві, в буд. № 12 на Лабораторній вулиці і брали участь у роботі Київської організації РСДРП.

Ульянови мешкали у флігелі в подвір'ї будинку № 12 на Лабораторній вулиці. Квартира їхня складалася з трьох невеличких кімнат, обклеєних сіреними обоями. В першій кімнаті жила Марія Іллінічна, друга була за їдальню, а в третій мешкала Анна Іллінічна і мати Володимира Ілліча — Марія Олександрівна. Родина Ульянових завжди користувалася „особливою

увагою“ з боку поліції й жандармерії. Отже не диво, що в з 1-го на 2-е січня 1904 р. на їхню квартиру напали жандари і після старанного трусу заарештували Анну Іллінічну. Другий день жандарми знова прийшли і забрали з собою Марію Іллінічну. Анну Іллінічну зразу ж посадили в Лукіянівську тюрму, а Марію Іллінічну продержали сім днів в охоронній Старо-Київському участкові, а потім теж перевели в Лукіянівську тюрму.

Марія Іллінічна просиділа в тюрмі п'ять місяців. Вийшовши з тюрми вона виїхала з матір'ю з Києва. Через декілька місяців випустили з тюрми й Анну Іллінічну.

БУРЖУАЗІЯ РОЗВАЖАЄТЬСЯ:

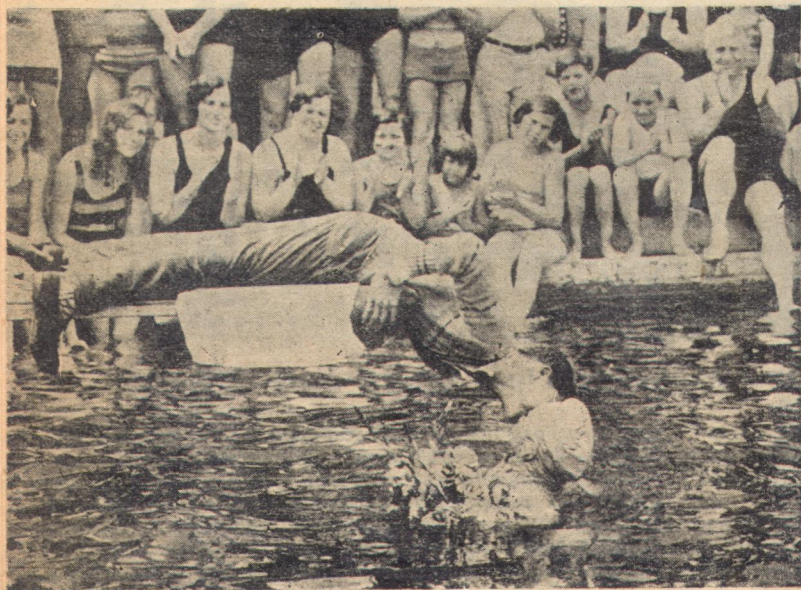
За кордоном ми часто знаходимо своєрідні форми будівництва. На фоті—будинок, що повертається за сонцем. Ця химера буржуазії показує, що їй вже нікуди дівати видавлені з м'язів робітників гроші. І це в той час, як робітництво живе по підвалах, куди й сонце не заглядає

Закордонна буржуазія прагне спрощення,—намагається штучно утворити найсучасніші умови життя. Як цього досягається на практиці—показує додане фото. Після „трудового дня“ й ситого обіду „апостол спрощення“ вдягається в лахміття і спочиває в тіні дерев сусіди „жебракської дачі“

Мусоліні намагається показати, що й він належить до „трудового елементу“: підчас літнього відпочинку у себе на віллі він „зближується з народом“, виступаючи в ролі садівника

Закордонний спорт набуває безглузких форм: жінка майже добу плавала навкруги басейна, доки її не взяли у лікарню. На фоті—син вітає мати „спортсменку“ з перемогою

Бріан у своєму „демократизмі“ не відстає від Мусоліні. Підчас літнього відпочинку він зливається з трудящим народом, ловлячи рибку в ідилічних умовах

Інтермедія в палаці чортячої цариці

П'єса Ів. Кочерги

Постановка В. Василька

ПЕРШОЮ виставою цього сезону в Державному Червонозаводському театрі пішла нова п'єса Ів. Кочерги — „Марко в пеклі“.

Пригоди Марка, що опивився у сні в пеклі, мають пряме відношення до сучасної дійсності тим, що деякі вщипливі місця нашого громадського побуту автор викриває в чортячих персонах.

Марко з'являється на захолусній станції з надзвичайними уповноваженнями. Йому доручено розшукати вагони з червоноармійським одягом, що десь „загинули“ за злочинною участю нач. станції й його помічників. Потрапивши на сліди злочину, Марко раптом занедажує. Його з радістю кладуть у лікарню, а нач. станції зі своєю кумпанією продовжує своє нахабне свавілля. Маркові мерещиться. Він бачить дивовижний сон. Вагони ніби потрапили до пекла і там їх розшукує Марко.

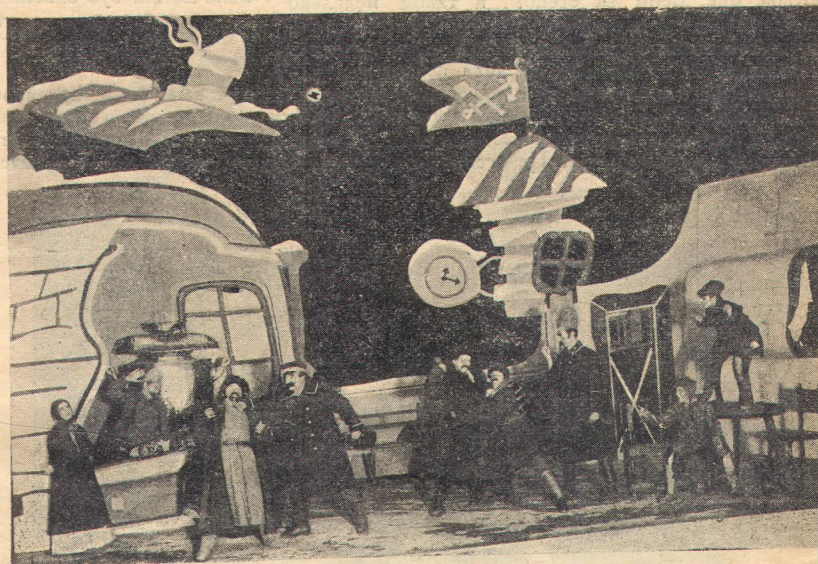
Наївна, простенька інтрига, середньої якості сценічний твір. А разом з тим, — притягає увагу глядача. Пригоди Марка іноді захоплюють. Художній керівник театру режисер В. Василько зробив з п'єси чудову фантастичну феєрію. Дії розгортаються швидким темпом. Інтермедію в палаці чортячої цариці дано весело й цікаво.

Перша вистава доводить цілком, що в театрі до своєї справи ставляться з великою увагою й любов'ю.

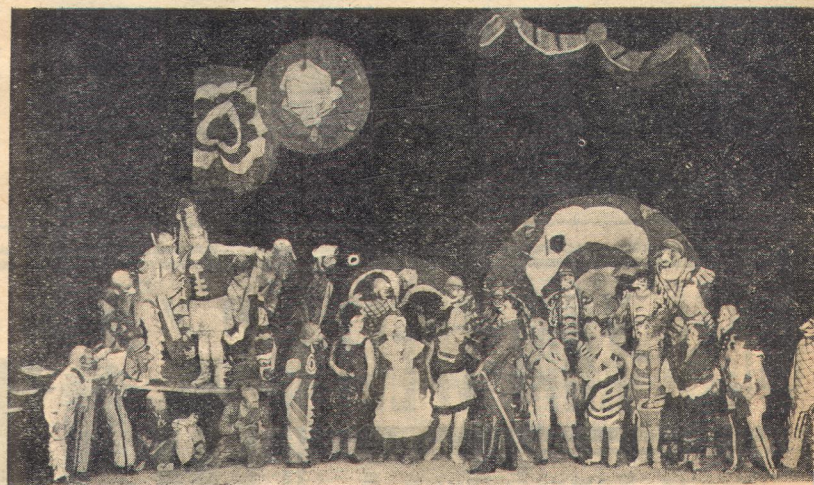
Художнє оформлення зроблено більш ніж добре. Станція, пекло й палац цариці — все яскраве, все мальовниче.

Пеглішенко — начальник станції, Горська — чортяча цариця, Маяк — Марко, фершал — Твердохліб, Скуратова — безпритульний, створюють міцний ансамбль, що разом з режисерською роботою й оформленням надають виставі доброї художньої цінності.

В. Ів.

Перша дія

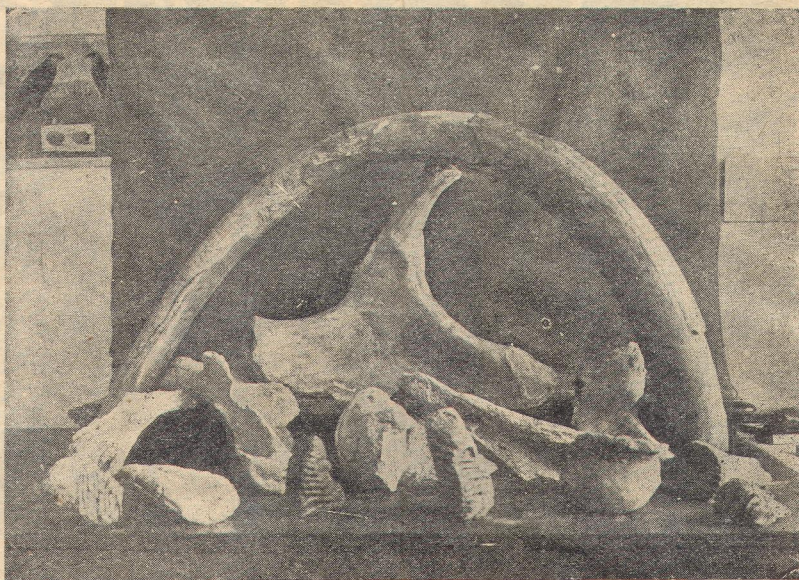
В палаці чортячої цариці

КОРСУНСЬКИЙ ПРИРОДНИЧО-КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

ПРИРОДНИЧО-КРАЄЗНАВЧИЙ музей в м. Корсуні на Шевченківщині при Корсунському Педтехнікумі за 5 років свого існування набирає значіння поважного науково-краєзнавчого і культосвітнього осередка; має 4 відділи: зоологічний, ботанічний, геологічний і палеонтологічний. Музей нараховує всього до 6 тис. окремих об'єктів. З них біля половини зібрано на Корсунщині. Решту підчас екскурсій студентів і лекторів по УСРР та СРСР, а також набуто іншими шляхами.

По кількості експонатів зоовідділ займає перше місце. Біля 250 маняків, спиртових препаратів, збірок і інших експонатів репрезентують його. Звертають увагу і мають наукове значіння корсунські експонати—збірки гризунів, мякунів і комах. Серед місцевих і безпаспортних об'єктів значна кількість характерна й для Корсунщини. Екзотичні мотилі, морські зірки, сальпи, медузи, коралі, що мають чисто учове значіння, разом з тим цікаві й для стороннього відвідувача. Звертає на себе увагу маняк біловізького зубра. Його разом з деякими іншими маняками вдобули зі збірок колишніх князів Лопушних. Дивує відвідувачів зразок дубового стовбура діаметром в 40 см., перегриженого бобрами на р. Відні в Корсунській окрузі.

Корсунщина лежить біля південної межі правобережного лісостепу, де точиться могутня вікова боротьба між лісом та степом, а також недалеко Дніпра, цієї флористичної межі між Сх. і Зах. Європою. Фізично-географічні умови околиць Корсуня—досить різноманітні. В наслідок цього дика флора корсунська—дуже багата. Ботанічні дослідження провадяться тут вже декілька років. На сьогодні гербарій корсунської флори, що перековується в музей, нараховує 1.420 аркушів. Геологічні збірки розташовано в окремій кімнаті. Це—геологічна історія Корсунщини.

Величезний зуб-бивень з околиць м. Городище та інші скам'янілі мамутячі рештки з м. Стеблева

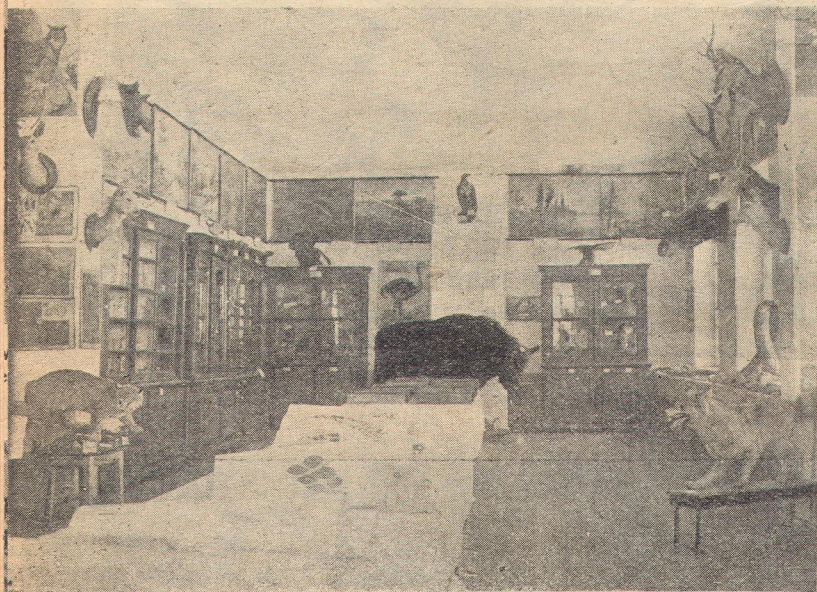
Архейські горотвори—гнейси і граніти—свідки перших часів існування землі та первісного розвитку життя, рештки архейських гір, що простяглися на території сучасної української кристалічної смуги.

Від класичних збірок вивітрювання корсунського граніту—рапаків і геологічних перекроїв росевих ярів, найбільших на Україні, та фотографій „велетневих казанів“—пам'яток льодовикової епохи на Корсунщині—ви переходите до корисних копалин. Глини гончарні й фарбарські, каміння будівельне, жорнове й орнаментне, цінні піски—це природні ресурси нашої околиці. Серед збірок споза меж України є цікаві Уральські й сибірські мінерали.

Корсунщина дуже багата на геологічні об'єкти. Численні скам'янілі дерева, зуби акул, що плавали в колишніх наших морях, юрські амоніти й белемніти, скам'янілі рештки мамута, цього велетня льодовикової епохи—вражають око відвідувача. Мамутячих скам'янілостей нараховується до 50 екземплярів. Між ними є майже всі головні частини кістяка, а найбільше зубів кутніх та сікачів-бивнів. Один з бивнів досягає: 1½ метра довжини, важить 40 кгр. Дуже багато скам'янілостей з Попового Яру (біля с. Сахнівка), цього справжнього цвинтаря копальних звірів льодовикового часу.

Державі музей нічого не коштує. Всю роботу що до збирання, опрацювання, експонування й охорони експонатів виконують студенти й лектори безплатно. Маючи шкільне, культосвітнє й наукове значіння, природничо-краєзнавчий музей є дійсною прикрасою й гордістю Корсунського Педтехнікуму й цілої Корсунщини.

А. Феценко

Загальний вигляд біологічного відділу Корсунського музею

ФОТО-ХИМ-ТРЕСТ

Москва, Рождественка, 5
Телеф. №№ 5-07-50, 5-64-58 и 81-17

ЛУЧШИЕ:

ФОТО

- ПЛАСТИНКИ
- БУМАГА
- ПРИНАДЛЕЖНОСТИ
- ХИМИКАЛИИ

ЗМІСТ „ВСЕСВІТА“ ЗА 1928 РІК

КРАСНЕ ПИСЬМЕНСТВО

Оповідання

		№№
Іван Андріянко	Вороги	21
Ів. Багряний	Падан	3
	Рука	14
Мих. Бондаренко	Злочин Капітана Гичка	5
Конрад Беркович	Горда Ягде	23—24
Аврї Барбюс	Пісенька солдата	33
С. Божко	Уривок з роману „Сполохи“	46
Л. Величко	Два журналісти і одна Айша	14
	Змова Десмоля (роман)	39—50
Цішка Гартни	Страйколом	11
О. Донченко	Первісний степ	38
М. Димний	Далечинь кличе	12
Сергій Жигалко	Чого хочуть хінці	16
В. Зорин	Заповіт ротного	45
М. Ільтична	Житлокооп	28
Н. Іранців	Коваль Гааве	52
П. Істраті	Безсмертя	25
	Білаки	31
Ол. Копиленко	На-землю	17—18
Егон Ервін Кіш	Кахетинське червоне	34
М. Ятко	„Імажиністи“	51
П. Лісовий	Смерть поручика Візгаліна	30
Семен Скарженко	Азіатська культура	1
Йосип Скружний	Пригода в кіно	4
І. Сеченко	Чортова коса	27
Л. Скрипник	Як любили і вмирали	27
Леонід Чернов	Диктатура серця	2
Юрій Шовкопляс	Пробудження вночі	10
Н. Щербина	Темної ночі	6
Олесь Ясний	Злочин репортера	7
М. Ятко	„Імажиністи“	51
В. Ярина	Дядькова Митрова правда	9

Вірші

Михайло Богданович	Зів'яли польові квітки	43
Віктор Вер	В заметах металевих звуків...	9
Я. Гримайло	Осінь, осінь, тебе я помітив	2
Володимир Гжицький	Алтай	38
П. Коломієць	Літня ніч	30
М. Кариков	Вітер	6
Коломієць	Авто-ремонт улиць	40
Микола Ковальчук	Під стихлий шум	1
І. Ю. Кулик	Пісня бродяги	43
С. Пилипенко	Чорт	11
Гр. Плискунівський	Шумлять вітри, акації гойдають	38
Лібер Рабінович	Єврею колоністові	39
Леонід Чернов	Навипередки з вітром	5
П. Цвілієнко	Порт (Вірш плагірований Цвілієнком у М. Пригарі)	42
Мих. Шульга-Шульженко	Сільський вечір	4
Мих. Семенко	Форт-Харків	51

Гуморески

Сава Божко	Шукаючи читачок	29
Л. Лютень	Голубці	35
В. Чечвянський	Доклад і резолюція	2
Сергій Чмельов	Як стати славетним письменником	46
	Звідкі беруться романісти	46
Леонід Чернов	Геніальний хлопець	13
А. Гаврилов	Вуличний фотограф	51
В. Вік	Там, де все на дурничку	50

СОЦІАЛІСТИЧНЕ БУДІВНИЦТВО

Сем. Найдєн	Країна цукою	25
С. Дніпропетровський	Домна № 3	20
"	Ширше дорогу, Гребля для Дніпрельстану, „Кооперативне пром. т-во“	27
"	Шлях з Сибіру до Середньої Азії	29
Спиродович	Екскурсії на Дніпрельстані	30
Вал. Бородкін	Дзеркало флори	31
М. Евальд	Зоосад у Харкові	33
Л. Нодланд	Кремінчуцький тартак	33

		№№
А. Тур	Нові селища в Донбасі	33
А. Нодланд	Порт у Дніпропетровському	34
С—кий	Полтава індустріалізується	34
Фед. Кандиба	Залізо-бетонне мереживо	34
П. Курган	Ярмарок у Нижньому	35
Г. Раппепорт	Кенаф	35
П. Нізар	Асканія нова	36
Я. Брік	Авіопорт у столиці України	36
Гр. Зельдович	Герой свого обов'язку	36
О. Лашкар'юв	Червонопрапорна Комуна	37
М. Огурдов	Боротба за врожай	37
П. Олєвич-Гнененко	Основ'янські дари	38
Вал. Бородкін	Ювіляр-переможець	39
Н. Ольгін	На НЕС'і	40
Б. С.	Скарбиця української культури	40
Я. Брік	За радянський оливець чи за Гаммера	40
М. Єфетов	На сільсько-господарській фабриці	41
Б. Сім	Широкими рейками	41
А. Зорін	Наші досягнення	43
В. Шойхет	До нового життя	43
С. Дніпропетровський	Велетень металургії	44
М. Павленко	Крим радянський	44
Я. Брік	Нова поліклініка	45
С. Марголін	Культурні осередки в Донбасі	45
Ф. Курган	Апшеронський факел	45
Олесь Волік	Оржиця—Берлін	46
Я. Вельський	Жнива залізниці	49
А. Тур	Наші соляні багатства	49
М. К—о	СРСР на міжнародних виставках	49
М. Димний	Коробки	47
С. Найдєн	Де вивчають землю	50
Серг. Глаголін	Перша спроба	51
Я. Брік	Радянське винахідництво	51
В. Лимар	Дніпрельстан сьогодні	51

ПОЛІТИЧНО-ГРОМАДСЬКЕ ЖИТТЯ

Політогляди, політичні ювілеї

В. Бородкін	Незалежний Афганістан	13
Гр. Ципін	Г. В. Плеханів	23
Гр. Рогозівський	Казанська демонстрація (до 10 роковин з дня смерті Г. Плеханова)	23
Н. Красиленський	У відповідь на білий терор згідно лави МОДР'у. Бєла Кун. Лист болгарських піонерів, Роспачливий войк з польського застїнку, На клаптику паперу, Знову тавмні вбивства в тюрмі. Фашизм в Італії	24
В. Летичевський	Польські фашисти знуцаються	24
А. Рогозівський	Герой „Потемкіна“ матрос Матюшенко	30
Ол. Полницький	Воєнна Червона	52
П. Нізар	Бойове минуле	39
Вал. Бородкін	Двадцять шість	40
Я. Вельський	10 років комсомолу	45
П. Нізар	В дні підпілля	45
Н. Л—ко	З Жовтневих днів	45
П. Григор'єв	Жінцтво в громадянську війну	45
Ол. Полницький	До десятиріччя революції в Баварії	49
Вал. Бородкін	Перший етап	48
Павло Кельвер	З фельдфебеля в королі	42
М. М.	Крївава масакра	43
М. Галін	В Німеччині	44

Громадсько-політичні нариси

* * *	Фізкультурна зміна йде	23
Микола Б.	На стадіоні	25
Гр. Сєгал	Олександрія	26
С. Павлов	„Збірна Австрії“ в Харкові	27
Б. Шойхет	Молодь на відпочинку	28
"	Максим Горький у Харкові	29
Б. Т.	Херсонський учбово-морський пункт	32
В. Бородкін	Церква на побіганках	32

О. Буценко	Наші завдання на конгресах у Парижі	33
М. Ірчан	Страйк американських страйкарів	33
Б. Степаненко	Гаруємо зміну	34
Я. Брік	Школа охайности	34
Вал. Бородкін	„Сухий“ проти „мокрого“	35
Бела Берг	Профсоюзний сад	35
Гр. Зельдович	Сонгородок по революції	36
С. Павлов	Свято сили і здоров'я	36
Я. Вельський	Армія молодих культуртрегерів	38
Фед. Кандиба	Варення під самолетами	38
Т. Р.	В оборону машини	41
Я. Брік	5.000.000 очей	46
М. Єфетов	На „Товаришеві“	48
Г-ц	5 років ралянської фізкультури на Україні	50
В. Зорін	Балканці в Харкові	50
Вал. Бородкін	Панцерник замість хліба	44
В. І. Кторов	Нацмени на Харківщині	51

Науково-популярні статті

С. Соломонов	Робимо ліки й препарати	23
Г. Рогозівський	Четверта в світі	26
Ф. Кандиба	Мертва й жива вода	31
Н. Є.	Відновлення людини	33
Е. К.	Новий принцип судоплавства	34
С. Бразуль	Сто років зоологічного саду	34
Корсун	Егерна музика	34
Б. Степаненко	Собака на військовій службі	34
Сліпко-Москальцов	Конструктивізм у сучасній архітектурі	44
Я. Брік	Коли горілка скидається на гас	44
М. Трублаїні	Боротьба за Арктику	47
Е. Карлсон	Неандертальська людина	47
Гр. Сибірний	Рекорд довголітнього життя	48
Ю. Пеньковський	Морський звір	50

Мистецтво, література

NN	Старо-костянтинівський замок—державний заповідник	26
Скрипник Леонід	Продукт і жертва оточення Академіки малярства Англії 1928 р.	27
”	”	28
М—ко	Музей України—збірка Потоцького	35
Ол. Корсун	Екзотичний спорт	35
В. М.	Г. Ф. Квітка-Основ'яненко	36
Копотилів	Грабовський в Сиб.ру	29
Д. Лист	Музей української культури	1
Вільгельм Гауф	Наша хроніка	1
І. М.	Минуле	2
Ом. Б.	Академик Бехтерев	2
В. Іволгін	3 роки Всесвіту	3
”	Конкурс проєктів пам'яті Шевченка	3
С. Марголін	В майстерні Йосипа Чайкова	3
Вал. Бородкін	Міщанство триумфує	4
З. В.	Японський театр	4
Я. Брік	По слідах Коцюбинського в Чернігові	5
М. Павленко	Мистецтво УОН в Києві	5
В. Іволгін	Бронепозд (Березиль)	5
”	Художник Дієго-ді-Рівера	6
Остап Вишня	Одеська держдрама	6
Ан. Д—ка	Панас Мирний (до 8-х роковин з дня смерті)	7
В. І.	„Червоний мак“ Харківськ. держ. опера	7
С. Ткачівський	Київський музей революції	9
Л. Чернов	Коли на арені темно	9
В. Ів.	Держ. Харківськ. театр „Розлом“	10
Книгочій	Наші білоруські гості	11
Я. Я. Айзеншток	Шевченко удаваний і справжній	11
Ст. Б—ль	К. О. Трутовський (35 років з дня смерті 17/III-1893/III-1928)	12
”	”	12
Степан Бразуль	Київ у літографії	12
А. Лейтес	Максим Горький	14
А. Альф	Ніко Прошманішвілі	14
Ланський	Маляр жінки сучасного Заходу	15

В. Іволгін	Старий Харків	13, 14, 15, 16
”	„Народній Малахій“ „Заколот“ Держ. Харк. театр	16 і 18
Я. Б—к	Тисячолітнє місто	17
Я. Брік	Переможні вороги М. М. Коцюбинського	17
С. Варич	Художня виставка гуртка гірників України	18
В. Бородкін	„Преса в Кельні“	22
Є. П.	Гребінка І. І.	52
Б. Сім.	Київська „Золота брама“	6
Б. Слива	До архітектури Полтави	8
Проф. М. Самарін	Думки про Льва Толстого	37
М. Б.	Увічнення пам'яті М. Коцюбинського	38
Я. Брік	Факти і речі	38
Б. Порай-Кошиць	Халехім	40
В. І.	„Турандот“	41
Т. Родзевич	Дитячий джаз-банд	41
В. Ів.	Виставка французького мистецтва	42
Я. Брік	Свічадо України (Всеукраїнський Соціальний Музей ім. Артема)	45
В. Чернець	Кріпак-актор М. С. Щепкін 1788—1863	45
Вс. Зуммер	В. О. Серов у збірці Харківського Художнього Музею	45
Н. Чудновська	Відживлені речі	46
Проф. Я. Я. Полфіоров	Сучасна музична культура України	46
Другий	Ремесло людсь-их почувань	46
Я. Брік	У матери Василя Блажитного	49
А. Петражицький	150 років	47
С. Варич	Марко Новосельський	48
О. Віч	Музей війни	48
О. Віч	Хінські бронзові курільниці XV століття	48
С. Морголін	Сучасний фантаст	48
І. Є.	Козак Мамай	50
В. Ів.	„Змова Фієска в Генуї“	50

Природничо-етнографічні нариси

Леонід Чернов	Земля спочивав. Фрагменти	1
Гуллівер	Молодий Іран	2
Г. Сегал	Кобеляки	2
В. Волков	Зима на Дніпрельстані	3
Л. В. Федотов	Камчатка	5
Т. Кирилова	Закавказзя	6
Б. Енде	Радянський Клондайк	7
Т. Раппеперт	Кригоу Дніпра	8
Сінь-Цзянь	Хіна поза муром	10
М. С—ка	По Вінниччизині	11
А. Кононенко	Річка Сейм	12
Ф. Ціммерман	Швайцарія	13
О. Штейнгольц	З Корей до СРСР	13
П. Кубний та Ясноокий	У асирійцв (п д Лубнами)	14
А. Олін	Сучасна Японія	15
Сем. Дніпропетровський	Кам'янське—робітничє місто	16
Д. Лобан	Мальовнича Каліфорнія	16
Вад. Охрименко	Венеція під Києвом	18
В. Б.	В монгольському монастирі	20
Г. А. Рогозівський	Хомуцькі гребінники	20
М. Єфетів	Хаджі Хане	20
П. М.	Дачне місце недалеко	22
Овзер	Холодне літо. Фото-нарис	23
Гуллівер	Дах світу	26
А. Попов	В гостях у білорусів	27
В. Бородкін	Країна революції	27
А. Федотов	Сухум	28
М. Погребецький	По містах та селах	29
П. Лісовий	В Диканці	31
Єфетов	Рибалка, що втік від сатани	32
Назар'ян Іранцев	У татарському селі	36
А. О—ко	На Далекий Схід. Шанхай 37, 38, 40	42
Ол. Корсун	На перських ланах	40
Остап Вишня	Варшава	40
М. Долотін	Вікно в Тихий океан	40
Вал. Бородкін	Волга	41
Ол. Озерський	Чувашська країна	42
Вал. Бородкін	В Астрахані	43
Герасимович	Де панували ченці	49
Л. Намаралзе	Від аргонавтів до Загеса	49
Вал. Бородкін	Хіна під Батумом	51
Г. Раппепорт	Осінній ярмарок у Херсоні	52

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ НА 1929 РІК

ВЕЛИКУ УКРАЇНСЬКУ ГАЗЕТУ

Газета „ВІСТИ“ дає своїм передплатникам безплатно щотижневий літературно-науков. додаток

„Культура і Побут“

Газета „ВІСТИ“, крім статтів політичного та економічного характеру, містить широкий матеріал про життя СРСР, УСРР та життя закордону

БАГАТО
Л

В наступному році в журналі буде вміщено 60 повістей та оповідань найліпших українських, руських та західно-європейських письменників, 200 нарисів на наукові, етнографічні, історичні та літературні теми гуморески, 3.000 фото з життя України, Союзу, закордону

ЮСТРОВАНІЙ

ПЕРЕДПЛАТА ПРИЙМАЄТЬСЯ перед 1 числом кожного місяця

в Головній конторі, в Окружних Філіях Видавництва газ. „ВІСТИ“, по всіх поштових філіях, кіосках Контрагентства друку

Головна контора Видавництва газети „ВІСТИ“ міститься в м. Харкові, вул. К. Лібкнехта, № 11

З 1-го січня 1929 року газета „ВІСТИ“ дає передплатникам газети „Вісти“ та журналу „Всесвіт“

„РОМАНИ й ПОВІСТІ“

за 3 карб. 12 книжок

Кожна книжка буде мати не менш 200-х сторінок вибраних романів і повістей з української, руської і західно-європейської сучасної літератури—творів найвидатніших сучасних письменників

„РОМАНИ й ПОВІСТІ“ виходитимуть що-місяця по одній книжці і кожна міститиме закінчений твір.

Перша книга „БУР'ЯН“ Головка

Вартість книжки в окремій продажі 50 коп. Для передплатників газети „ВІСТИ“ або журналу „ВСЕСВІТ“ 25 коп.

„ВІСТИ ВУЦВК“ ТА ЩОТИЖНЕВИЙ

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Газета		12 м.	6 м.	3 м.	1 м.
„ВІСТИ“	Офіційна .	18 крб.	9 крб.	4 крб. 50	1 крб. 50
	Звичайна .	12 крб.	6 крб.	3 крб.	1 крб.
Газета „ВІСТИ“ з додатком „РОМАНИ й ПОВІСТІ“ . .		15 крб.	7 крб. 50	3 крб. 75	1 крб. 25
Газета „ВІСТИ“ з додатком журналу „ВСЕСВІТ“ . . .		18 крб.	9 крб.	4 крб. 50	1 крб. 50
Журнал „ВСЕСВІТ“		7 крб. 20	3 крб. 80	1 крб. 80	60 коп.
Журнал „ВСЕСВІТ“ з додатк. „РОМАНИ й ПОВІСТІ“ . .		10—10	5—10	2—55	85 коп.

Газета „ВІСТИ“ що-дня дає сторінку

„КООПЕРАТИВНОГО ЖИТТЯ“

Передплатникам газети й журналу дається безплатно ріжного роду поради

„ВСЕСВІТ“

Цена 15 коп.

ИСКУССТВЕННЫЕ ПАЛЬМЫ

..... ОТ 3-х РУБЛЕЙ .....

ВЫСЛАЮТСЯ
НАЛОЖЕННЫМ
ПЛАТЕЖОМ

Конторск. ул. (Красно-
октябрьская), № 5,
Рыбальченко

ВЫШЕЛ СПРАВОЧНИК (2-е издание)

ЗОЧНЫХ **КРОЙКИ И ШИТЬЯ**
КУРСОВ

|| || Цена 20 коп. марками || ||

|| || Москва, Тверская, 13. || ||

Первое издание **10.000** экземпляров
распродано

НЕОБХОДИМЫЕ КНИГИ

В Д О М Е

Последняя новость 1929 года. Левитанус, **Руководство кройки** по новой пропорционной системе на основании 5-ти главных мерок для всякой фигуры и телосложения, система в сантиметрах и по масштабу дамского нижнего, верхнего и детского платья и белья бол. формата. Печатано на прекрасной бумаге, 3-е издание с 202 чертежами и рис., цена 4 р. 50 к.

Столярное ремесло Н. Песоцкий. 407 рисунк. бол. форм. 174 стр. 6 исправленное издание 1928 года, в перепл. цена 3 р. 50 к.

Домашний электротехник. Бурче и Попов. 138 рис. 180 стр. 1928 года, цена 2 р. 75 к.

Новейший самоучитель кройки мужского платья, 79 рис. и чертежей, 1928 года, цена 1 р. 80 к.

Фотс-рецептура. Полный справочник для фотографов любителей и профессионалов с прилож. практич. рецептов с табл. энцикл. химич. веществ и химич. словарем, составл. по послед. иностр. источникам Б. Евдокимовым, 3-е вновь перераб. изд. 1928 года, 447 стр., цена 2 р. 50 к.

Полная поваренная книга Александра Игнатъева, различные скоромные и постные блюда, заготовки, соления, маринавание и т. д., бол. форм. XII изд. 1927 г., 498 стр., цена 3 р. 75 к.

Новейший настольный энциклопедический словарь-справочник, 8-е перераб. и значит. дополненное издание в роскошном пер. 686 стр., 1927 г., ц. 4 р. 50 к.

Электротехника сильных токов перев. с немецк. инженера Бр. вича, 452 рисунка, 428 стр., 1924 года, цена 4 р. 50 к.

Шахматист, лучшая записная книжка для шахматиста с правилами игры со статьей маэстро Рабиновича и т. д. в изящном перепл., 160 стр., цена 1 р. 50 к.

100 худож. шрифтов для чертежей, планов-диаграм, живописи, реклам и плакатов бол. форм. 1927 г., цена 1 р. 80 к.

Необходимо железнодорожнику: Железнодорожн. энциклопедия 333 чертежа с прилож. карт главн. пути сообщ. Европ. части СССР, Сибири и Средней Азии. Сост. проф. Карейша, проф. О'Рурк и т. д. в кожаном переплете, 640 стр., 1926 года, цена 4 руб.

Искусство декламации. Научно-популярное руководство для актеров, слушателей учебных заведений, членов худож. кружков и учащихся в трудовой школе с прилож. образцов, деклам. композ. инстр., 132 стр. цена 1 р. 35 к.

Лучший учебник стенографии по системе Габельсбергера-Крулева, XI издание 1928 года, 241 стр. в перепл. 2 р. 75 к.

Учебник счетоводства Сиверс, 2-е перераб. изд. 1927 года, 427 стр., цена 3 руб.

Заразные болезни домашних животных, переходящие на человека, 24 рис. составил магистр ветеринарн. наук Г. Светлов, 222 стр., цена 1 р. 25 к.

Сатира и юмор, сборник сатир. и юморист. произведений, состав. Сергеевских, 330 стр. в пер. 1928 года, цена 2 руб.

Водолечение, д-р Слетов, лечение бол. кожи, нервов, органов пищеварения, кровообращения, дыхания, болезни крови и обмена веществ. Изд. 1928 года, испр. и дополн. 242 стр. в пер. 2 р. 65 к.

Массаж и врачебная гимнастика, д-р Слетов, IX изд. 1928 года, дополненное, 219 стр. с 30 рисунками в перепл. цена 2 р. 50 к.

Гипноз и его техника, д-р Левенфельд, перевод с немецкого „Внушение, гипноз и сон, лечение в бодрствующем состоянии“. 191 стр., 1928 г., цена 2 руб.

Мировые загадки, Геккель „Ис оведь чистого разума“, перевод с немецкого, 2-е издание 1922 г., 409 стр. цена 2 руб.

Слабость инициативы „безволие“. Исследование и лечение, составил Вайфельд, 2-е значит. переработ. и дополн. изд. 1928 г., цена 1 р. 35 к.

135 фокусов и абаб, физика в развлечениях, необходима в каждом доме, 186 рис. 1927 года, 138 стр., цена 1 р. 50 к.

Тайны классического танца, Книга ликований, школа русского балета, прекрасно издана с многочисл. рисунками, художественно написана с пояснением всех фигур танцев бол. форм. 330 стр., ограниченное количество экз. вместо 10 руб.—5 руб.

Спутник читателя по газетам и журналам, словарь собственных и географических имен, политических, экономических и технических терминов под редакцией И. Острецова. 248 стр. 1 руб.

Словарик затруднительных для правописания слов, составлен по новому правописанию Абраменко. 25-е издание, 248 стр. 25 коп.

Художественно-историческая хрестоматия, составлена Н. Гейникс, сочинения Шекспира, Байрона, Мельникова-Печерского, Уоллес, Островского, Вальтер-Скотта, А. С. Пушкина, А. Толстого, Конан-Дойля и т. д. больш. форм. 484 стр., 2 руб.

Спутник деревенского работника, справочник на 1928 год, с предисловием М. И. Калинина с прилож. карты СССР в изящном переплете, 549 стр., 1928 года. Цена 1 руб.

Молочная кухня для детей. 2-е дополненное издание, сост. Жорно, 155 стр., цена 1 р. 50 к.

Среднее, нижнее Поволжье и Заволжье. 99 рис. 599 стр. 10 геогр. карт изд. без одной большой карты цена 2 р. 25 к.

Малороссия. 100 рис., 10 географич. карт, стр. 517 без большой карты. Изд. 19, цена 2 руб.

Средне-русская черноземная область. 123 рис., 10 геогр. карт, 717 стр., изд. 19, без большой карты, цена 3 руб.

Новороссия и Крым. 150 рис. 10 геогр. карт 983 стр. изд. 19 без большой карты, 4 руб.

Колбасное франц. производство, способы приготовления колбасных продуктов, о вредных и подозрительных колб. продукт, о способах их распознавания составил д-р Симонов, 2 хромолитогр. таблицы, 12 раскраш. рис. по акварелям писанным с натуры и 35 рис. мал. отпечатано на прекр. бум. бол. форм. 188 стр. цена 1 р. 50 к.

Творческая фантазия, особенности фантазии ученого, художника и ребенка, вдохновение, память и ассоциации влияния опьянения на работу фантазии. 99 стр. цена 50 коп.

Букварь животноводства, советы и беседы по животноводству с 43 рис., 83 стр., цена 50 коп.

Земледельческая механика, Горячкин. ч. I (основы теории землед. машин и орудий) с прилож. 263 чертеж. 200 стр., цена 1 р. 50 к.

Альбом рисунков для выпиливания из дерева, около 250 образцов на 30 отд. листах, сост. худ. Тараканов, 1927 г. (беспл. 12 пилкок) цена 3 руб.

Продолжительность жизни, старость, омоложение, нерв. с немецк. проф. Коршельт, под ред. проф. Анучина с 23 рис. 3 тома 435 стр., цена 1 р. 75 к.

Любовь в природе, история развития любви, перевод с немецк. Пименовой, составил В. Бельше. Том II Ворота любви, любовное наслаждение и т. д. больш. форм. 204 стр. 1 руб. Том III—Любовь и нагота, невинность и брак, нагота и стыдливость и т. д. больш. форм. 307 стр. 1 руб.

Означенные книги высылают в один день без задатка, пишете точно и ясно свой адрес Пересылка по тарифу почты. При заказе не менее 7 рублей пересылка бесплатно.

АДРЕСОВАТЬ: МОСКВА 15—3-я ул. Бебеля, 4
Н. И. ВЕРИЧЕНКО

ЦЕНТРАЛЬНАЯ НАУКОВАЯ
БИБЛИОТЕКА Х.Д.У.

Изд. №